

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . " 120—
četrt leta . . . " 60—
za mesec . . . " 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . " 200—
četrt leta . . . " 100—
za mesec . . . " 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljajo
naročnino po nakaznici.

Oglaš: se zaračunajo po
porabilnem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prost. za enkrat: 2 K
za večkrat popusti.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Rimski senat sprejel rapalsko pogodbo. Izjave zunanjega ministra.

LDU Rim, 18. dec. (Stefani) Senat je odobril zakonski načrt glede ratifikacije rapalske pogodbe z 215 proti 29 glasovom.

LDU Rim, 17. dec. Agencija Stefani poroča: Tekom debate v senatu o rapalski pogodbi je izjavil zunanji minister Sforza: L. 1914. je bila Italija vesela samo po imenu. Z vojno in z rapalsko pogodbo pa smo postali veseli v resnici. V Rapalu je bil odpor jugoslovanskih delegatov dolg, trd in živahen. Pooblaščenec sosednje države pa smo dali razumeti, kako velika nevarnost bi pretela njihovi državi, ako bi Italijanski politiki kazala odločno sovraštvo. Razložili smo jim natanko, da bi akcija Italije razkrojila jugoslovanske čete, ako bi naš, dasi tega ne bi hoteli, do tega privedel tok dogodkov. Akcija Italije bi imela hitro uspehe, ki bi pa bili katastrofalni za beograjsko vladu, čeprav bi te žalostne posledice v bližnji bodočnosti občutili sami. Predložili smo jugosl. delegatom tudi prednosti direktnega sporazuma med Rimom in Beogradom. Jugosl. delegati so vse to končno uvideli in se z nami sporazumeli. Srbski zastopniki so odkritosrčno priznali, da se od Italije ne sme odtrgati. 400.000 in še več Slovanov, ki so tekom stoletij prišli tostran Alp. — Menili smo, da bodo Jugoslavi zahtevali Sočo, toda oni niso niti trenutek sanjali o tem, da bi z neiskrenimi besedami zmanjšali

resnost in dostojanstvenost rapalskega obtežja. Pravili so, da bodo volitve razbile novo državo; pokazale pa so, da je velika večina zanj. Dobro vem, da na Reki pričakujejo razkroja Jugoslavije, ter da se na to dela; moram pa izjaviti, da ni uvid k rapalski pogodbi nobena prazna fraza. Ustvaritev nove države je najboljša in najvarnejša sredstvo Italijanske zmage. Brez te države bi bil Italijanski značaj Reke novič ogrožen in bi se imperijalizem Habsburgovcev kmalu zopet dvignil proti Trstu. Ne prikrivam težkoč nove države, spominjam pa se, kaj je Evropa govorila v letih 1860. in 1862. o Italiji. Četudi bi nastala hrvaška kriza, upam pa, da se to ne bo zgodilo, kajti v jugoslovanskih zmešnjavah vidim le duh stare Avstrije, in četudi bi čakale Jugoslavije še hude preizkušnje, se Italija, svesta si svoje bodočnosti, strinja v tem, da je vendarle prav storila, da se je napram mlademu in zdravemu sosednemu narodu izkazala dobrohotno, ker je ta narod poklican od usode, da uresniči preroko Mazzinija. Zasedujemo program ekspanzivnosti Italijanskega vpliva, ki pa vendar ne bo nikdar pomenjal zatiranja drugih.

Pred glasovanjem je izjavil še Giolitti, da mora priti mnenje senata glasno do izraza, ker je potrebno, da predre glas senata na Reko. Predlaga o ratifikaciji rapalske pogodbe je bila nato sprejeta z 215 glasovi proti 29 glasovom.

Sestavljanje nove vlade.

Beograd, 18. dec. (Izvirno poročilo) Danes popoldne ob 4 in pol je imel Pašić razgovor s predsednikom Narodnega kluba. Oba sta mnenja, da sestava nove vlade ni tako nujna, kot sporazum za načrt ustave in izpremembe poslovnika. Zaradi tega izgleda, da se sestavo nove vlade odgodi do po Božiču.

Beograd, 18. dec. (Izvirno poročilo) Danes so se nadaljevali razgovori za sestavo nove vlade. Pašić je naprosil predsednika demokratskega kluba Ljubo Davidovića in predsednika verifikacijskega odbora Dragutina Pečića, naj prideta v radikalni klub. Tam so imeli razgovor, ki je trajal pol ure. Po tem razgovoru sta Davidović in Pečić odšli v demokrati klub, kjer sta poročala o pogajanjih. Po konferenci demokratiških in radikalnih zastopnikov je

nastal preokret v političnem položaju. Pašić je zahteval od demokratov, naj se verifikacijski mandat muslimanskega kandidata v bregalniškem okrožju, ki je pristopil k radikalnem. Predsednik verifikacijskega odbora Pečić je na to odgovoril, da je to nemogoče, ker je verifikacijski odbor sklenil, da se v tem okrožju izvedejo nove volitve in da je zapisnik o tem podpisan po vseh članih odbora. S tem da je Pašić postavil demokratom nemogočo zahtevo, izgleda, da Pašić nalašč išče težkoče, da dobi čas, dokler ne dobi odgovora od Radiceve stranke. Nato bi eventualno sestavil vladu iz radikalcev, zemljoradnikov, Narodnega in jugoslovanskega kluba, muslimanov in Radicevcev. V opoziciji pa bi ostali demokrati, komunisti in socijalni demokrati.

Stališče strank do ustave.

LDU Beograd, 18. dec. Skoro v vseh klubih se nadaljuje razprava o načrtu nove ustave. V nekaterih dneh bodo te razprave končane. Vse debate se v glavnem vodijo o načrtu ustave, ki ga je izdelala in predložila vlada. Demokrati ga bodo sprejeli z nekaterimi izpremembami. Tako se protivilo senatu, kar se tiče razdelitve kraljevine na pokrajine, zahtevalo demokrati, da število pokrajin ne sme biti manjše kakor 25 število prebivalstva v njih pa ne večje od 600.000. Interesantno je, da je v demokratskem klubu mišljenje o čieni 12 načrta ustave deljeno in da se demokrati protivijo temu, da bi prestolonasledstvo prešlo na žensko linijo.

LDU Beograd, 18. dec. Odbor radikalne stranke še ni pretresal načrta ustave. Po razpoloženju ki vlada v radikalnem klubu, se mora smatrati, da je med radikalcem mišljenje o ustavi deljeno. O. Pašić je z 9/10 kluba za edinstveno državo z eno suvereniteto in s pokrajinskimi samoupravami; država naj bi se

razdelila na te pokrajine po gospodarskih in prometnih potrebah. O. Protić z nekaterimi poslanci želi da se sprejme njegov načrt ustave z devetimi pokrajinami

LDU Beograd, 18. decembra. Zemljoradniški klub še ni sklenil o vstopu v skupno vladu. Temu se protivi g. Mihailo Avramović, dočim poslanci iz Slovenije in Bosne smatrajo, da je treba vstopiti v vladu in omogočiti sprejem ustave. V klubu Jugosl. muslimanske organizacije je mišljenje o ureditvi države formalirano. Klub je za ustavno parlamentarno monarhijo z narodno dinastijo Karagorjevičev, samo reči bi se moglo, da muslimanom bolj ugaja Protičev ustavni načrt, kakor oni dr. Vesničeve vlade.

LDU Beograd, 18. decembra. Predsednik Jugoslav. kluba dr. Korošec je razlagal g. Pašiću svoje mišljenje o ureditvi države in o delu konstituantne. Dr. Korošec smatra, da je treba omogočiti prihod Radicevih poslancev v Beograd. Meni, da je centralistična ureditev države vsaj za prvi čas nemogoča in da je treba pustiti avtonomije z vsemi atributi.

Ponoven padec avstrijske krone.

Curli, 18. dec. (Izvirno poročilo) Na curliški borzi je danes avstrijska krona zopet občutno padla. Notirala je 0.90. To je prvi slučaj, da je avstrijska krona notirala tako nizko.

Dunaj, 18. dec. (Izvirno poročilo) Vsed občutnega padca avstrijske krone na curliški borzi so dunajski finančni krogi sila razburjeni. Pričakujejo, da avstrijska krona prihodnje dni sploh ne bo več notirala.

Rudarska stavka.

Splošna rudarska stavka v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju in Kočevju traja dalje. Pogajanj ni. Štrajk poteka mirno. Komunistični vodje so izjavili, da bo delavstvo samo skrbelo za red. Miše se morajo zapirati ob 8. uri zvečer.

Stavko vodi poseben v to svrhu določen strokovni odbor, ki ima svoje podružnice v posameznih revirjih.

Tarifni odbor »Saveza rudarskih radnikov« za Slovenijo je tekom včerajšnjega dne izdal letak »Slovenski javnosti«, v katerem navaja delavske plače, dobiček »Trboveljske premogokopne družbe«, nove mezdne zahteve rudarjev in drugo. Odbor povdarja, da je prisilil 12 tisoč rudarjev, da so zapustili delo. Ostavili so ga vsled nevdržljivih razmer. Rudarji da prošlo deželno vladu, naj jim izda potna dovoljenja za inozemstvo.

V zvezi z rudarsko stavko je naznanila južna železnica, da celo vrsto prometnih omejitev, ki jih objavljamo na drugem mestu.

DELO VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

Beograd, 18. dec. (Izvirno poročilo) Verifikacijski odbor je končal svoje delo. Jutri se bo fiskalo poročilo ki bo razdeljeno med poslance. Prihodnja, to je tretja cela konstituantna bo v ponedeljek ali v torek. Na četrti seji se vrše volitve predsednika. Drži se, da konstituenta od 24. t. m. odroni do srede januarja.

KONFERENCA RADICEVCEV.

Beograd, 18. dec. (Izvirno poročilo) Delegati Radicev so danes konferirali z zemljoradniki, komunisti in socialnimi demokrati. Nato so delegati posejeli predsednika zemljoradniške stranke v Srbiji narodnega poslanika Avramovića in nato g. Protića. Od 6—7 in pol zvečer se v biblioteki ustavotvorne skupščine konferirali z notranjim ministrom Draškovičem. Nato so odšli v Narodni klub da se posloviho od članov Hrvatske zajednice. Ob 9 in pol zvečer se odpravili z brzovlakom v Zagreb.

RAZMEJITEV NA STAJERSKEM.

Maribor, 18. dec. (Izvirno poročilo) Med našo in avstrijsko delegacijo razmišljene komisije je dosežen sporazum rešitve vprašanja glede prima o glavnem toku Mure. Uradno obvestilo o tem se objavi v ponedeljek, ko se povrne avstrijski delegat iz Celovca, kjer se začasno nahaja. V Maribor. Obenem se objavi tudi uradni komunikacije rešitve mešne črte od Sv. Duha do Mure v zmislu odločitve ki je bila sklenjena na konferenci veleposlanikov v Parizu.

ALBANIA HOČE ŽIVETI Z NAMI V PRIJATELSTVU.

LDU Beograd, 17. dec. Nova albanska vlada v Tirani ki ji predseduje Elez beu Brioni, je sporočila vladi v Beogradu, da hoče živeti z nami v prijateljskih razmerah in da hoče varovati dobre sosedne odnose. Obenem je obvestila jugoslovensko vladu da obžaluje nemile dogodke, ki so se pripetili letos na jugoslovensko-albanski meji.

POGREB VLADIKE MAHNIČA.

LDU Zagreb, 18. dec. Danes dopoldne je bil svečani pogreb krškega škofa dr. Antona Mahniča. Telo pokojnika so ob devetih prenesli iz nadškofijske kapelice v stolno cerkev in položili na okrašeni katafalk. Tu je govoril sarajevski škof dr. Sarič, potem so opravili blagoslov križevački škof dr. Niaradi ljubljanski knezoškof dr. Ježlič, tržaški škof dr. Karlin, diakovski škof Akšamović in zagrebski nadškof dr. Bauer. Nato je odšel sprevoz na Mirogoj. Sprevozda so se udeležili: v imenu Nj. Vis. regenta general Tucaković, v imenu vlade podhan dr. Polc in

Ekspoze grofa Sforze.

Grof Sforza je imel v senatu govor, iz katerega bi se dalo posneti neverjetno gradivo za kritiko nad našimi diplomatskimi zastopniki v Rapalu.

Toda g. Trumbić je šel. Ministrski predsednik Vesnić tudi. Oba pričakujeta, da jih bo bodoči jugoslovanski zgodovinar uvrstil med može, ki so z največjim uspehom klesali soho Jugoslavije. Mogoče, Mi sodobniki imamo pač svojo sodbo in svoj čut.

Pred nami leži ekspozice, ki ga je dal conte Sforza in ta ekspozice bica v obraz.

Da se je uresničila prerokba Mazzinija je delal Italijanski zunanji minister. To se pravi, dosežena je zveza med Italijani in Slovani, kakor jo je želel in zanjo pisal velik Italijanski apostol svobode Giuseppe Mazzini. Nam se zdi, da to ne drži. Kajti v tej izjavi grofa Sforze vidimo, da se je Italijanska delegacija pravzaprav z velikausko lahkoto igrala z našimi zastopniki. Dovolj ji je bil habsburški strah, in beograjski gospodje so postali mehki. Italijanski listi pišejo, da je g. Sforza dejal: »Srbski zastopniki so odkritosrčno priznali, da se od Italije ne sme odtrgati 400.000 in še več Slovanov, ki so tekom stoletij prišli tostran Alp.«

Tostran Alp! Kje je to? Naši delegati so torej spremenili potemtakem svoje geografske pojme čisto po imperijalističnem Italijanskem uzoru. Tako nekako kakor čitamo v Italijanskih učnih knjigah, da se Pivka izliva v Jadransko morje. Postojna je torej na ozemlju, s katerega odteka vode v »Mare nostrum« (Italijanski sever).

Čuden sporazum! In neverjetno daleč od Mazzinijevih načel. Človek se neboje spominja rimskih legij, ki so svojčas za kratke

točne in mesece udirale v »barbarsko« ozemlje ter se morale zopet umikati nazaj proti Italiji. Okupacija, ki jo vrši Rim nad našimi deželami, se nikakor ne strinja z ideali velikih Italijanskih duhov, ki so iskali tostran Adrije prijateljstva, ne pa kolonij.

Pa to nas ne boli! Narod je zdrav in stresel bo jarem ob času raz se. Boli nas pa, da so naši zastopniki sploh mogli dati take izjave, kakor o njih poroča minister Sforza. Ti zastopniki niso bili naši zastopniki. Diplomatsko mešetarjenje gre tudi samo do gotovih meja. Po izjavah grofa Sforze pa imamo čut, kakor da so šli v Rapallo iz Beograda hlapič ter so na opravljenem poslu še hvaležno poljubili škorenj, ki jim je stopil za tilnik.

Dobro je, da izve narod, kaj je govoril grof Sforza. Dal si bo računa o tem, kako smečne argumente uporablja diplomat v edino svrhu, da vzdrži na površju svojo kasto. Govoril bo — diplomat namreč — o zločinu nad domovino, če se mu ne pokoriš, klenci ljudstvo k patriotizmu, a sam bo delal politiko kaste.

Ekspoze grofa Sforze mora pokazati vsakomur, da je narod zdrav in samostojen žele takrat, ko se v resnici sam z razumevanjem udeležuje vseh državnih poslov. Te dve leti smo zaupali, vzgojeni v pokornem avstrijskem duhu, vse preveč rutini diplomatov, ki v resnici naroda sploh niso poznali. Konstituenta mora dati potrebno remoduro pred vsem v tem oziru. Narod mora priti do veljave po svojih zastopnikih tudi v zunanji politiki in ekspozice grofa Sforze je oster klic, ki naj ga sliši izvoljena konstituenta!

UPRAVA ŠOLSTVA NA ČESKEM.

LDU Praga, 18. dec. Pri razpravi o proračunu v senatu je bila sprejeta resolucija nemških socijalnih demokratov, v kateri se zahteva, naj vsaka narodnost sama zase upravlja svoje šolstvo. Nadalje je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva nov šolski zakon na podlagi ločitve cerkve od države. O tej resoluciji so glasovali v dveh delih ter je bil drugi del sprejet s 56 glasovi proti 55 glasovom.

VPRAŠANJE ZDRUŽITVE AVSTRIJE Z NEMČIJO.

LDU London, 17. dec. (Reuter.) »Times« priobčujoče pismo svojega praškega dopisnika, ki je mnenja, da bi bila najpametnejša in najnaravnnejša rešitev avstrijskega problema združitve Avstrije z Nemčijo. »Times« piše o tej zadevi v uvodniku, da naj bi nasledstvene države pod gospodarskim nadzorstvom alijancov skušale pomagati Avstriji da pride iz sedanjega težavnega položaja. Z Nemčijo združena Avstrija z Dunajem, ki bi bil gospodarsko politično in finančno središče nemškega vpliva na jugovzhodu in tuju Srednji Evropi bi tvorila veliko večjo ogrožanje varnosti Jugoslavije. Romunije in Češkoslovaške kakor vsaka druga država gospodarskega sodelovanja teh držav z Avstrijo. Na vsak način moralo uvideti alijanci nevarnost, ki bi nastala s popolnim polomom Avstrije za mir v Srednji Evropi. Karkoli se more storiti v pametnih mesih da se prepreči tak polom se mora brez pogovora izvršiti.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

18. novembra.

Valute in devize.

Curli: Berlin 9.05, New York 656, London 23.06, Pariz 39.20, Milan 23, Praga 7.25, Budimpešta 1.20, Zagreb 3.90, Dunaj 1.40, avstrijske žigosane krone 0.90.

Dunaj: dinarji 1630—1650, dolarji 674—678, francoski franki 4005—4045, švicarski franki 10.250—10.300, češke krone 765—771, madžarske krone 108.25—110.25, lire 2330—2350, nemške marke 938—944, poljske marke 105—107, šterlingi 2355—2375.

Praga: dinarji 209, marke 119.75, švicarski franki 1324.50, lire 305, francoski franki 524.50, funti 306, dolarji 87, avstrijske krone 12.90, poljske marke 11.75.

Da se razumemo!

Današnja doba je polna nasprotu- ložih si idel in programov. Boli ko kdaj se danes razlikujemo po osnov- nih smernicah v političnem social- no-gospodarskem, narodnem oziru. Po pravici se označuje naša doba po velikih nasprotijih k fanatizmu. Na- boli značilno pa je da danes prevla- diuje nagnjenje k radikalnim reslom, ker prevladuje mnenje da se bo naša bodočnost vzpričo občne vzmernir- nosti in globoke prebuditve širokih mas razvijala takorekoč skokoma. pr. novih načelih in ne več po prasta- rib zakonih družabnega in politične- ga razvoja, kakor pa nam odkriva študij sociologije. Nepoznavanje osnovnih zakonov družabnega poli- tičnega, državnega razvoja je danes značilnost večine takomenovane in- teligenca. Zato srečujemo dan na dan take absurde trditve in zato je danes inteligenca popolnoma odpo- vedala ter ne more vršiti one naloge, da bi v teh zmedenih časih bila za- vesljiv voditelj ljudstva.

Ljudstva pa so se polastili močje, ki bodisi hoté in vedé strežijo nebr- zdanim, ne računaločim ljudskim in- stinktom ter jih zavajajo vedno bolj za fato morenane nezakonitosti. Jih je na mnogo, ki so vzpričo občne raz- burjenosti izpuščili razsodnost, ki so se sami, dasti pošteni in dobro misle- či, dali hionotizirati od enodnevni- pouličnih šlageriev. Kratkovidni čuvstveni, sociološko nezbolani za- padajo nekaki socialni in politični sentimentalnosti ki vodi njih korak.

V takem stanju sprejemamo in presalamo vesti iz našega ozlega bo- krajinskega političnega življenja. In razburkanega čarovniškega kotla v Hrvatski in Bosni, iz velikega foru- ma evronske politike.

Ako hočemo resno vršiti svojo dolžnost, moramo v teh komplicirani- časih prevé, no presolati dogodke in neizprosno izražati kritiko, tudi ako nam to ne orinaša popularnosti.

Tako je na primer z vrašanjem republike. Pogledmo vse one, ki se boje da ne postanejo nenopolarni in se bulijo za zastavo republikanstva, da bi jim minimalni prevdarek do- vedal da so na naši stopni državne- ga razvoja Karaziorčević edina ga- rancija za uspešni obstoj. Vsakdo, ki ni fantazist in utopist, se mora po malo temeljitejšem razmotrivanju prepri- čati da še žive, in celo prav živahno žive vsi oni nemaloštevilni naši so- vražniki, ki bi nas radi ugnetalí še na- dalje. In vendar sanjamo o milicah, odščinili smo v mislih zahtevane vo- laške kredite — dasti seveda istoča- sno srdito kažemo pesti prilaznemu rimskemu sosedu. Če se država ne suče no volji slehernega omizja, pre- tme s kratkimi konsekvencami, pri čemer smo seveda prepričani, da smo ne le teoretično, marveč tudi de- jansko enakopravni mnogomilioni- skim narodom.

Podobno je tudi v sedanjem polo- žaju. Mi smo ponovno zaplsali, da pri polavu radičevstva ločimo dvoje stremiení: eno socialno seliačko gi- bante, ki le odsev volne psihoze in historizem, ki je za nas starokoni- nost, omelenost in v narodnem oziru reakcionarnost. Ravno ker ločimo ti dve stremiení smo mnenja, da bi dalekovidni državnik drugače postop- al z Radičevci kot seliačkimi utopi- sti, kakor z Radičevci s starčevićanci smejnega kova. Ako pa se v praksi teh dveh gibani ne da ločiti — mi smo mnenja, da bi se jih dalo tedaj pa se prav nič ne obojavljamo izja- viti, da smo vedno in absolutno za radikalno afirmacijo državne eksis- tenice in sile.

Mi dalje današnjih notranjih zmed ne precentuiemo. Mi vemo, da so jih imele istotako nemške, italijanske province, ko so se uedinile. Naša kritika velja onim, ki po nepotrebnem z nedržavniškim postopanjem dostruicele prirodno odnornost pro- vincialne in plemenske konservativ- nosti. Toda naša kritika se mora isto- tako obračati proti onim kratkovid- nim čuvstvenim včasih zlobnim vča- sili sentimentalnim intelektualcem, ki namestu da bi dali nepoučeni in ne- razviti množici pravo smer, se dajo sami voditi od njejih nepresolajočih instinktov. In vzpričo tega mi vedno afirmiramo one sile v državi, ki klub mnogim napakam vendar danes predstavljajo poglavito garancijo za naš traení obstoj.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK,
KI POROČA STVARNO
IN NEPRISTRANSKO,
JE „JUGOSLAVIJA“.

ČITAJTE JO! NAROČAJTE JO!

Glejmo na bodočnost!

Brali smo donis v katerem date nekdo izraza ogorčenosti, da si upa »Jugoslavija« zastopati glede Bol- garske spravljivo stališče. Zato go- vori omerjeni donis o političnem an- alfabetstvu in ne vemo o čem še.

Ne vemo, kdo je politični analfabet? Kakor kaže razvoj nainovejših do- godkov zagovornik spravljivosti z Bolgari, menda ne bo analfabet. Le pozelimo!

Mala antanta trdnjava, kateri smo izročali svoje nade o neodvisnosti Jugoslavije se kai počasi gradi. Do- sedaj ima šele dvoje oporišč: Češko- slovaško in Jugoslovaško. Romunska se noče približati, ker ne more iz- vrati Českoslovaške in nas proti Rusiji, da bi šli v oženi po nien bes- arabski kostanl. Poliska stoji ob strani. Madžari gledajo, kie bi nas zgrabili. Italianom je še premalo Dalmacije. Na Grško se vrača ger- manofilski kralj Konstantin. Naša not v solusko pristanišče se uteene leneva dne zaharikadirati. Antanta hoče mirovno pogodbo sicer revidi- rati toda ne kaže nobeneza razume- vanja za bolgarske živlenske inte- rese glede Frelskega morja. Pač na hoče restavrirati Turčijo. Na mesto Grške hoče postaviti med Bolgarito — morje — Turke. Da bi mi s tem ne pridobili prav nič, je lasno. Sol- lun postala neovotv. v Tracilo pa prihaja Turci. Kie je izhod iz težav- nega položaja? Ako bomo mi sami in Bolgari sami, se nihče ne bo ozir- al na nas in nanje. Drugačen bi bil položaj če se omoroči Bolgarski pristoj k mali antanti. Českoslova- ška, Jugoslovaška, Bolgarska, to bi bil že okon, ki bi bil viden, ki bi nekaj predstavljali. Tega mnenja nismo sa- mo mi, temveč sedaj že tudi sam beogradski »Trgovinski Glasnik«, ki v svoji št. dne 9. dec. 1920 piše, da bi bila zveza med Jugoslavijo in Bolgarsko koristna za obe stranki, ker bi s Českoslovaško pomeniali evronskega činitelja, ki bi bil sposo- ben revizijo svetvske pogodbe za- sukati sebi v prid. Umirimo torej srce i Bolgari naj vzamelo za svet- valce razum in hodimo že enkrat po tako strašnih izkušniah pametno pot skupnosti, ki nam obeta nalveče uspehe in nalmniško škodo.

Če smo politični analfabeti mi, potem je političen analfabet tudi Če- ški »Čas«, ki velja za glasilo česko- slovaškega zunanjega ministra dr. Beneša. In kai je predsednik Masa- rvy, ki si le nenosredno pred vojno vzel za nalvažnejo najožo, pomiriti Bolgare in Srbe? »Čas« je najgoreč- nejši propagator jugoslovanskega in bolgarskega zblizanja in pravito, da zastopa »Čas« ideje, ki so lastne Masarvku.

Povejmo na kratko: Ponosni smo, da smo bili med prvimi, ki smo si upali povedati v vrašanju glede zblizanja z Bolgari lastno, neodvis- no mnenje, ki smo si upali zagovar- jati spravljivost, zblizanje in zvezo.

„Tona za tono.“

Beograd, 17. dec. 1920.

Po sklenjenih mirovnihi pogodbah so Nemčija, Madžarska in Avstria dolžne, vrniti nam vse zavlelene plo- vne objekte, kakor tudi povrniti objekte, ki so jih uničile, in sicer na podlagi principa »tona za tono«. Vr- niti nam morajo tudi velik del vla- čilk, ladij in vsakovrstnega materi- jala za rečno plovbo. Število vlačilk in ladij ter količina materiala bo do- ločil poseben arbiter, ki bo vodil pregled nad upravičenimi potreb- mi prizadetih strank. Za podlago po- vračilu bo služil promet zadnjih pet let pred vojno. V Beogradu mudeči se pomočnik arbitra ameriški pol- kovnik Krac naša delegata admiral Prica in vseučiliški profesor dr. No- vakovič ter zastopniki Českoslova- ške in Rumunije delajo na tem, da bi našli pravičen način za ugoditev po- trebam prizadetih držav.

Monopol na sladkor.

Naša država potrebuje letno 4 do 5 tisoč vagonov sladkorja. Znano je, da vlada pri slošni svetovni gospo- darski krizi v vseh državah — razun na Češkem — pomanikane sladkor- ja. Po zimi in na spomlad je že do- biti sladkorja, a poleti in na jesen ga povsod občutno primanjkuje. Držav- niki so torej začeli premišlevati, ka- ko bi zagotovili naši državi potrebno množino sladkorja in kako bi prišla pri tem država do — dohodkov. Oo- vorilo se je, da se udeli monopol. Ker na država nima zadostno denar- ja, namerava poveriti ves uvoz slad- korja posebnemu sindikatu bank, ka-

teremu bi nai Narodna banka dala 120 milijonov dinariev kredita. Ti do- govori na niso imeli uspeha, ker Na- rodna banka ni hotela dati omenle- nega kredita.

Če bi denarno močan sindikat za- sigural naši državi zadostno množi- no sladkorja za vse leto, bi bilo to le pozdravljati, bolimo na se, da bodo konsumenti na slabšem kakor na so sedaj pri prosti konkurenci trgov- cev. Država zahteva namreč od sin- dikata že pri uvozu od vsakega kg 16—20 K ter bi dovolila sindikatu, da sme računati za režijo in dobiček do 6 K pri kg zase; tako bi se sladkor podražil pri vsakem kg za 22 do 26 kron. Vprašanje je sedaj ali bi mogel sindikat ograme množino sladkorja za vso državo nabaviti po tako nizki ceni da bi pribitek 22 do 26 K pri kg, ki bi ga smel sindikat napraviti, da bi prodajna cena ne bila v škodo konsumenta, t. i. višja kakor pri pro- sti trgovini. Če more importer gro- sist sladkorja delati z manjšim pri- bitkom, kakor pa od države privile- giran sindikat, bi bil konsument go- tovo na boljšem. Sindikat bi bil brez konkurence pri prosti trgovini na že konkurenca regulira cene ter skrbi, da ne rastejo. Ker ima država ven- dar nadzorstvo nad uvozom, pride tudi brez privilegirane sindikata do svojih dohodkov v obliki carine. Glavno je, da se skrbi za reden pro- met, potem se ni treba bati poman- kania sladkorja; trgovci - uvoznici si si bodo že osigurali potrebno množ- zino. Če pa ho promet tako nereden in z birokratičnim poslovanjem ca- rinarn otežkočen, potem nam tudi privilegirani sindikat ne bo mogel od- pomoči.

Trgovski stiki z Rusijo.

Zadnje čase se zopet govori o obnovitvi trgovskih stikov z Rusijo. Vzroki da se to vprašanje pojavlja vedno na novo, leže v raz- voju svetovnega gospodarstva. Ev- ropa in Amerika se pričeniata dra- mti iz povolne gospodarske stagna- cije in industrija proizvala več, ne- go morejo kupiti domači, deloma vsled vojne obubožani konzumenti. Zato iščejo, vsi proizvajalci zunanji trg, ki bi mogel sprejeti njihova pre- napolnena blagovna skladišča in njihovi posredniki se obračajo na Ru- sijo, ki potrebuje ogromne množino industrijskih izdelkov.

Nastala na vrašanje, s čim bo Rusija plačala blago, ki ga rabi. Od- števi pičli zaklad v zlatu, s katerim na tudi ne more prosto razpo- lazati nima Rusija nobenih plačil- nih sredstev. Edino nieno plačilno sredstvo je poleg zlatega zaklada papirnati denar, ki ga pa vsled po- mankanja papirja tudi ne bo mogla dolgo več tiskati. Blaga tudi nima. Pri trgovski zameni bi prišla v po- števsamo omenela množina živil in nekaj lanu. Toda tudi to blago bi bi- lo vsled današnjega stanja ruskih železnic težko spraviti na meo ali v pristanišče.

Treba je torej naiti drugi način, kako se bo Rusija zopet udeležila svetovnega gospodarstva. Pred kratkim je prišla iz Amerike vest, da se pogaja koncern ameriških ve- lepodietnikov s sedanto sovietsko vlado glede velikih koncesij v Sibi- riji. Koncern nai bi prevzel več sto- tisoč štirišajskih kilometrov zemlje v izkoriščanje.

Sovietska vlada je izdelala pro- gram za restavracijo. V to svrhu se je odločila pritegniti k obnovitveni akciji državneza gospodarstva ino- zemске komunalne institucije, pri- vatna podjetja, akcijske družbe, društva in delavske organizacije, ki bodo dobile koncesije pri izrabljanju ruskega prirodnega bogatstva. Ame- riškemu in drugemu kapitalu se bo tudi ponudila na izkoriščanje plodna zemlja. Najemniki pa se bodo mo- rali obvezati, da jo bodo obdelovali na moderni način, predvsem s mo- tornimi plugi.

Rusija nai torej postane kolonija tujeza predvsem zasebneza kapita- la bogatih zapadnih držav. To del- stvo je iako poučno. Sovietska vla- da je prišla po triletnem gospodar- jenju na lastni zemlji tako daleč, da mora klicati na pomoč zasebni ka- pital, proti kateremu se je tako bo- rila. To le bridka kapitulacija in do- kazuje, da je sovietska vlada sku- šala rešiti gospodarstvo Rusije s ta- kimi svojimi metodami, ki se niso obnesle, ter jih le morala zavreči.

Polom sovietskega gospodarstva je torej očividen. Boli zamotan pa je način, kako hočejo sedanjí voditelji Rusije prepričati ameriške in ev- ronske kapitaliste, da bodo lahko ugodno vlagali svoj kapital v rusko

gospodarstvo. Dokler vlada v Ru- siji nasilje in samo en razred ljudi, se bo trezno računajoč trovec tež- ko odločil, naložiti svoj kapital v sovietsko Rusijo. Trezni trgovci bo- do zahtevali garancije te na tim bo lahko dala samo vlada ki se bo opir- ala na izvolien parlament, vlada, ki bo delala za vzpostavoto notranjega blagostanja, za obnovitev državljans- ke in duševne svobode ter za vzpo- stavo vseli gospodarskih vrednot ki jih le uničila svetovna in meščanska vojna ter triletni teroristični režim sedanje Rusije.

Omejitev na železnici.

Vsled izbruha stavke rudariev v prometnem reviriu Trbovlje izo- stanejo od danes 19. t. m. dalje do preklica naslednji osební vlaki:

Na progi Maribor—Ljubljana: Vlak št. 44 z odhodom iz Ljubljane ob 11.57 in prihodom v Maribor 16.26; vlak št. 45 z odhodom iz Ma- ribora 11.16 in prihodom v Ljublja- no 15.45.

Na progi Maribor—Prevalje: Vlak št. 415 z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 5.30 in prihodom v Preva- lje 7.49 in vlak št. 414 b z odhodom iz Prevali ob 14.57 in prihodom v Maribor gl. kol. 17.10.

Na progi Maribor—St. III: Vlak št. 52 b z odhodom iz Maribora ob 19.54 in vlak št. 53 b z odhodom iz St. IIIa ob 20.07.

Razna poročila.

Predstavniki strank pri regentu.

LDU Beograd, 17. dec. Ob pol 6. zve- čer je bil na dvoru dr. Hrasnica, ki je po- ročal regentu o stališču, ki ga zavzema muslimanska stranka napram ustavi, agrarnemu vprašanju in poslovnku. Ob 6.30 je bil v isti svrhi na dvoru pri re- gentu predsednik socialno-demokratskega kluba Etbin Kristan.

Zemljoradniški revidiračo poslovanje.

LDU Beograd, 17. dec. Klub zemljor- adniške stranke je sestavil poseben od- bor, ki je že pričel delo za revizijo po- slovanja. Veliko zanimanje je zbudil re- gentov poziv, naj pride predsednik te po- staniške skupine na dvor. Predsednik kluba zemljoradniške stranke je bil na dvoru ob šestnajstih in pol do sedemnajstih in pol. Razgovor na dvoru je bil večidel in- formativnega značaja.

Rusija je pripravljena...

LDU Kodan, 17. dec. Kakor javljajo li- sti iz Moskve, je izjavil Trockij na neki konferenci tajnikov vseh moskovskih ko- munističnih skupin, da namerava ententa zapaliti v Moskvi nov požar. Rusija ne želi vojne, vendar pa je vedno pripravljena, da vojno izvojuje. Znižala je sicer število svojih divizij za dve petini, ne pa števila svojih bajonetov. Rusija namerava prirediti točaje za izvežbanje nekaj tisoč častnikov.

Gospodarstvo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke se je ustanovila v Brežicah. Z red- nim poslovanjem je pričela 16. t. m. Banč- ni lokali se nahajajo v prenovljenih pro- storih trgovca g. Vidmarja.

Jugoslav Trading Co. Inc. Pretelčil mesec je pričelo v Newyorku poslovati ju- goslovansko trgovsko društvo, ki ima tri oddelke: denarni, tehnični in trgovski. Istodobno bo dajalo informacije amerikan- skim interesentom v gospodarskih razme- rah v Jugoslaviji in bo, v kolikor mogoče, že sedaj ukrenilo potrebne korake za ureditev importne in eksportne trgovine in za upostavitev direktnega blagovnega prometa med Ameriko in Jugoslavijo. Društveni kapital je izključna last jugoslo- vanskil izseljencev v Ameriki.

Industrija svile. Ministrstvo za tr- govino in industrijo je napravilo potrebne korake, da prično tvornice za izdelovanje svile z kar najbolj intenzivnim obratova- njem. Ministrstvo je namreč dobilo obve- stila, da se v tvornicah nahaja sirovina za izdelovanje svile v vrednosti 3 milijonov dinariev, ki bi se pri dosedanjem omeje- nem obratovanju ne moglo izrabiti.

Ureditev mednarodne trgovine in prometa. V Parizu zaseda te dni medza- vezniška komisija, katere naloga je, da naj- de pogoje za čim uspešnejši trgovski in gospodarski promet med zapadno in vzhodno Evropo. Komisija je sklenila, da se na vlakih poleg luksuznih vozov uvedejo tudi direktni vozovi vseh razredov in da se izenačijo tarife na vseh progah, na ka- terih bodo ti vozovi vozili. — V Bernu za- sedita poleg tega internacionalna komisija za promet, v kateri je zastopana tudi naša država. Ta komisija je med drugim skle- nila, da se uvede nov »balkanski vlak«, ki bi vozal Berlin-Dresden-Bodenbach-Praga-Brno-Bratislava-Budimpešta-Beograd — Niš-Zofija-Carigrad. Pri Nišu bi se odcepil en

Na progi Ljubljana—Borovnica: Vlak št. 67 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 18.20 in vlak št. 68 z odho- dom iz Borovnice ob 19.12.

Na progi Zidanimost—Zagreb: Vlak št. 515 z odhodom iz Zidanega mosta ob 14.17 in prihodom v Za- greb ob 16.55 in vlak št. 516 z od- hodom iz Zagreba ob 9.52 in priho- dom v Zidanimost ob 12.34.

Na progi Pragersko—Ptui: Vlak št. 247 z odhodom iz Pragerskega ob 8.37 in vlak št. 255 z odhodom iz Pragerskega ob 18.12 ter vlak št. 226 z odhodom iz Ptua ob 10.31 in vlak št. 254 z odhodom iz Ptua ob 20.07.

Na lokalni železnici Ljubljana—Vrhnika: Vlak št. 2703 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 13.18 in vlak št. 2702 z odhodom iz Vrhnike ob 5.54.

Na lokalni progi Grobelno—Ro- gatica: Vlak št. 2901 z odhodom iz Grobelnega ob 8.30. in vlak št. 2902 z odhodom iz Rogatca ob 5.20.

Na progi Poličane—Končice: Vlak št. 2301 z odhodom iz Poličan ob 9.18, vlak št. 2902 z odhodom iz Kon- čice ob 5.20.

Na progi Slovenska Bistrica—Mesto: Vlak št. 3203 z odhodom iz Slovenske Bistrice ob 9.30, vlak št. 3209 z odhodom iz Slovenske Bistri- ce ob 18.50, vlak št. 3202 z odhodom iz Slovenske Bistrice — mesto ob 5.40, vlak št. 3210 z odhodom iz Slo- venske Bistrice—mesto ob 18.

Povratak čeških komunistov na delo.

LDU Praga, 18. dec. Nemški listi jav- ljajo iz Praga, da so se delavci karvinske- ga in ustijskega revirja izjavili za to, da se delo zopet vzpostavi.

Izgon komunistov iz brnske elektrarne.

LDU Praga, 17. dec. Brnske »Lidove Noviny« prinašajo naknadno poročilo o iz- gonu komunistov iz brnske elektrarne »Oslavae. Pri tem je prišlo v bližini elek- trarne do prave bitke s komunisti, ki so po drugem napadu pričeli bežati. Pri stre- ljanju sta bila dva komunisti usmrčena, 6 pa ranjeni, od teh eden smrtno nevarno. 60 komunistov je bilo ujetih, zaplenili so jim tri strojnice. V poboji z orožništvom sta bila dva komunisti ustreljena.

Stavka v dunajskem zavodu za kovanje denarja končana.

LDU Dunaj, 18. dec. Listi javljajo, da je stavka v zavodu za kovanje denarja končana. Trije delavci, ki niso hoteli vstopiti v socialno-demokratsko organizacijo, dobili dopust. Glede ostalih zahtev se je dosregel kompromis.

Ernest Denis težko obolev. Znani pri- jatelj Jugoslovanov in Čehov pariški pro- fesor Ernest Denis je v Pragi resno obolev in se bo moral vrniti v Pariz, kjer ga bodo operirali. Prof. Denis je izjavil, da se vrne po ozdravljenju v Prago, da konča svojo misijo, potem pa se poda tudi v Beograd.

del vozov na Solun in Atene. Omenjeni vlak ima priti v promet početkom bodoče- ga leta.

Izvoz žita iz Rumunije ni zabranjen. Kakor poročajo iz Bukarešte, so vesti, da je izvoz žita iz Rumunije zabranjen, neto- čne. V rumunskem službenem listu 27. no- vembra so bile objavljene vrste za izvoz prepovedanega žita. Sedaj izjavlja rumun- sko trgovinsko ministrstvo, da se je izvr- šila pomota in da se žito sme izvažati.

Družba za podeljevanje kreditov v Chicagu. V Chicagu se je osnovala družba za podeljevanje kreditov. Družbo, ki bo skrbela za to, da se povzdigne ameriški izvoz, je ustanovilo 200 bank.

Padanje cene premoga. Čeprav so angleški rudarji na svojem kongresu v Londonu sklenili povišanje cen premogu, so vendar okoliščine prinesle ravno na- sprotno. Za časa rudarskega štrajka v Angliji se je tvoril amerikański premog v velikih množinah v Evropo. V amerikan- skih pristaniščih je vsled tega cena pre- moga poskočila za 30 dolarjev pri toni. Med tem pa je štrajk v Angliji prenehal, produkcija se je dvignila, poleg tega pa je stopila v konkurenco tudi nafta. Ladje, ki so na svoj lastni riziko tvorile premog v Evropo, so doživele ogromno izgubo. V Rotterdamu se je nudil premog za 18 do- larjev tona, v švedskih in norveških lukah pa ni dosegel niti te cene, temveč se je prodajal po 16 dolarjev, kar so bila vsa skladišča s premogom prenapolnjena.

Angleška vlada za Českoslovaško. Angleška vlada je odobrila kredit 27 mili- jonov funt-sterlingov za izvoz izdelanih in polizdelanih angleških produktov v Česko- slovaško in druge vzhodne države. Sedaj je prišel v Prago trgovski zastopnik an- gleške vlade, da ponudi tamkajšnji indu- striji za volno kredit za večjo množino volne. Pogajanja so v teku.

Dnevne vesti.

— Slabe avsolcije za našo zunanjo politiko. Radikalni klub je pozval v Beograd delegata naše države pri ljezi narodov. dr. Miroslava Spalakovića, ki je baie določen za ministra zunanjih zadev. Kakor smo že poročali, pozna dr. Spalaković naše meje ne sovražnike tako slabo da je trdil v seli lige narodov. da avstrilski Nemci postopajo napram naši državi in našim državljanom korektno in lojalno ter splo kaže Avstrila dobro voljo da izpolni vse v mirovni pogodbi prevzete naloge. Ako nastane ta gospod res minister naših zunanjih zadev, ga bo treba poslati za nar tednov med Koroške Slovence. da se bo na lastni koži prepičal o nemški korektnosti in lojalnosti.

— I. lsko štetje koncem januarja. — Poverjenstvo za socialno skrbstvo obavlja. da se le ljudsko štetje odgodilo na 31. januarja 1921. — Železniški promet z Bolgarijo ustavljen. Od 15. decembra naprej je ustavljen ves železniški promet z Bolgarijo (razen orient-ekspres). — Potne liste za Bolgarijo se do preklica ne sme izdajati niti vidirati. — Izvzeti so potni listi pasažerjev orient-ekspresa. V take potne liste je pristaviti klavzulo: »Prehod v Bolgarijo dovoljen samo z orient-ekspresom«.

— Popis vojnih obvezancev. Minister za vojni in mornarico je odredil, da se v novem letu izvede popis vojnih obvezancev.

— Okrožni agrarni urad v Mariboru je končno aktiviran in nastanjen v Mariboru. Koroška cesta 19. Vodstvo urada je prevzel inšpektor in okrožni agrarni poverjenik doktor Vilko Pfeifer. Uradni dnevi za stranke so vsako sredo in soboto od 9. do 12. Ob ostalih delavnikih se enako sprejemajo stranke vendar se opozarja, da bodo strokovni uradniki in vodja urada razun omenjenih dveh dni, večinoma na uradnih notovanjih. Območje urada obsega področja okrajnih glavarstev Maribor, Ljutomer, Ptui, Celje, Slovenji Gradec, Brežice in Konice in političnih epsoziur Mozirje in Guštanj. Zadeve, tičeče se agrarne reforme v omejenem območju je odslej naslavljati le na okrožni agrarni urad, ki funkcira v tem oziru kot 1. stopnja.

— Iz ministrstva za zunanje zadeve. Iz državne službe sta izstopila in se odpovedala svojemu mestu dr. Anton Novačan, ataše naše delegacije v Trstu, in Vladimir Kavčnik, ataše našega diplomatskega zastopstva v Kairu.

— V komercialnem oddeljenju železniškega ministrstva je imenovan kontrolor Josip Cuzmus za višjega kontrolorja II. razreda.

— Kmetiška družba za Slovenijo ima občni zbor v sredo, dne 29. t. m. ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona«. Po izidu volitev delegatov soditi dobe skoraj gotovo večino v odboru samostojni kmetje.

— Kolovzne lestvice, ki so natisnjene v Planinskem koledarju, naj si vsakdo popravi sam in sicer sledeče: Lestvica I, II, in III, se zniža za polovico. Kolek za račune iznaša 8, 40, 80 in 2.—, stalne kolokovine so se zvišale za skupno 400 odstotkov ter so sledeče: 1, 8; 2, 2; 3, 12; 4, 12; 5, 18; 6, 12; 7, 2,40; 8, 12; 6, 6, 3; 6, 3; 9, 8; 10, 12; 8; 11, 8; 12, 12; 8, 2.—, 2,40.

— Koledar družbe sv. Cirila in Metod za leto 1921, je ravno kar izšel. Prinaša zelo bogato vsebino z več ilustracijami. Cena 16 K. Predplačila se hvaležno sprejemajo.

— Brzjavni promet s Krimom oziroma Sebastopolom je ustavljen.

— 3300 ruskih beguncev je prišlo v Strišče pri Ptuiju. Med njimi se nahajajo tudi ženske in otroci. Nahajajo se v zelo bednem stanju. Kakoršnokoli darila bi jim prišla prav, ker so nekateri popolnoma brez vsega. Darovi se naj pošiljajo na »Ruski kružok«, Jurčičev trg, Ljubljana.

— Dežnik za 10.000 K. Dne 9. t. m. zvečer se je vozila Ljubljanka E. J. z izvoščkom iz Kandije proti St. Jerneju ter do Zable vasi izgubila dežnik iz črne svile v ravno takem prevlečku. Dežnikova palica je na koncu okrašena z biserom. Obenem je izgubila tudi zavitek pozlačene papirja. Izgubiteljica je pripravljena dati najditelju prav dobro nagrado.

— Ponesrečen vlom v Štepanji vasi. Predvčeršnjem ponoči je zapazila neka ženska, da leze nekdo skozi okno v Česnovarjevo klet v Štepanji vasi. Obvestila je o tem žandarmerijo in več vaščanov, ki so zastražili nato poslopie in prijeli tat, ki si je hotel natočiti vina. Prijeti tat je neki tesar iz okolice.

— Ukradena ciza. Na vseli svetnikov dan je pripeljal ob Vžmarjev v Kleče k posestniku Kunavorju nepoznan mož do-

bro ohranjeno, svetlozeleno barvano cizo ter jo za nizko ceno prodal. Kdor cizo pogreša, naj si jo gre ogledat.

Ljubljana.

— Redna javna seja ljubljanskega občanskega sveta se vrši v torek, 21. t. m. ob 5. popoldne v mestni dvorani.

— Predvčeršnjaj zabavni večer oficirjev ljubljanske garnizije je uspel izredno dobro in se je vršil zelo dostojno, kar drage volje konstatiramo z ozirom na tozadevno našo pesimistično notico, ki je temeljila na napačni informaciji.

— Stanovanjski svet pri stanovanjskem uradu v Ljubljani razpuščen. Poverjenik za socialno skrb v Ljubljani je razpuštil stanovanjski svet pri državnem stanovanjskem uradu v Ljubljani in razrešil člane od njihove dolžnosti.

— Na ljubljanski lilejski knjižnici so imenovani: za knjižničarja dr. Josip Puntar in Avgust Pirjevec, za asistenta dr. Milko Kos, za praktikantino dr. Melita Pivec, za bibliotekarskega pomočnika pa Ljudevit Plevell.

— V ljubljansko bolnico je bilo sprejetih letošnje leto do včeraj 12.322 oseb.

— Vsi vpokojenci, invalidi, vdove in stroto južne železnice se pozivajo, da se udeležijo shoda, ki se vrši v torek, 21. t. m. ob pol 10. dopoldne v Mestnem domu. Gre za zadevo draginskih doklad.

— Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom, da smejo biti v nedolgo pred Božičem, to je 19. t. m. trgovine odprte od 7. zjutraj do 12. dopoldne ter od 3. do 6. popoldne.

— Odborova seja izobraževalnega društva »Bratstvo« je v ponedeljek, dne 20. decembra ob 8. uri zvečer v Narodnem domu.

— Ustrelil se je včeraj v glavo Jožef Podkov, mesarski mojster pri Trnovskem pristanu. Krogla mu je šla skozi glavo. Prevečljali so ga z rešilnim vozom v brezupnem stanju v bolnico, kjer je umrl, ko so ga položili na nosilnico.

— Mlad učenec je zgubil 16. t. m. listnjo z žel. legitimacijo in okoli 90 K. Pošten najditelj naj si denar obdrži, legitimacijo pa naj vrne v našem upravnistvu.

— Danski koncerti danes pri »Zlatorog«, Gosposka ulica 3.

Maribor.

— Izmenjava nemških uličnih napisov. V Krčevini pri Mariboru, kjer so bili doslej še vedno nemški ulični napisi, so začeli sedaj z menjavati nemške napisne tablice s slovenskimi, ki nosijo nova imena ulic.

— Najdena municija. V petek je bil aretiran Hrvat Stefan Kositar, pri katerem so našli okoli 40 kg municije in več zavojev neizgostanih stokronskega bankovcev.

— Tihotapca s klobuki. V petek sta bila aretirana Ferdinand Skrabl in Franc Hiter, oba iz Slivnice pri Mariboru, ker sta skušala razpečati 11 iz Avstrije vtihotapljenih klobukov.

Koroško.

— Švabska tolovajstva na Koroškem. Iz Guštanja poročajo: Dne 10. t. m. ob 15. je orožnik Anton Ottowitz v hiši pri Hrustu pozval Jurija Olinika, naj gre z njim na orožniško postajo k Hrustu. Olinik je pustil delo in se odzval pozivu. Pri Hrustu ga je orožnik Ottowitz predstavil tamšnjemu okoliškemu nadzorniku v službenem lokalu. Ta ga je v skrajno surovem tonu vprašal, kako se je na predvečer v gostilni Železnik v Ljubcuah izrazil glede »Priglebande« y Šmarjeti in o groznjah napram orožnikom. Olinik je hotel pojasniti zadevo, toda že po prvih besedah mu je okrožni nadzornik dal klofuto, nato pa še pet, vse to v službenem lokalu, kjer so bili navzoči še trije drugi orožniki, med njimi Ottowitz, ki pa so vsi molčali. Olinik ni prišel več do besede, samo dejal je, da orožnik nima pravice ga klofutati. Nato mu je okrožni nadzornik dal še dve klofuti in zavpil: »Marsch hinaus, Sie Mistkerl!« Pri tretji klofuti je Olinik začutil, da je na desnem ušesu zgubil sluh.

Primorje.

— Proslava Oberdankovega spomina se vrši danes v gledališče Fenice v Trstu. V ponedeljek se bodo vršile enake proslave tudi po drugih krajih v zasedenem ozemlju in v Furlaniji.

— Trst v snegu. Te dni je padel sneg v Trstu v tako znatni množini, kakor že dolgo ne. Bilo ga je toliko, da so ga morali odvažati s tovornimi avtomobili. Po zasedenem ozemlju je padlo toliko snega, da te železniški promet resno ovirajo.

RAZGLAS POVERJENIŠTVA ZA NOTRANJE ZADEVE.

V zadnjem času se je dogodilo več nesreč radi prehitre vožnje avtomobilov, pri katerih so bile nekatere osebe smrtno poškodovane. Da se take poškodbe na zdravju in blagu ne ponove, oziroma omeje na minimum, opozarjamo na določbe naredbe ministrstva za notranje zadeve z dne 28.

aprila 1910, drž. zak. št. 81 in ukaza deželnega predsednika na Kranjskem z dne 2. julija 1904 dežel. zak. št. 11, v kolikor ni ta ravneljavljen po ministrski naredbi. V §§ 45. in 46. gornje naredbe je določena hitrost za vožnjo skozi vasi, trge in mesta in na prostem ter pri posebnih okoliščinah, megle itd.) Ta hitrost ne sme biti večja ko 15 kilometrov oziroma 45 km na uro. Prestopki določil prej citirane naredbe in ukaza se kaznujejo po kaz. zak. oziroma ministrski naredbi z dne 30. septembra 1857 drž. zak. št. 193. Policijskim oblastvom je naročeno, da strogo pazijo na promet z avtomobili in motornimi kolesi.

ZIMSKI SPORT V BOHINJU.

Po šestletnem, vsled vojne povzročenem odmoru, se je Bohinj pripravil znova za zimsko sezono. V dolžini 1 km je pripravljeno takoj za Bistrico ležeče, v Sloveniji dobro znano umetno sankališče »Belvedere«, ki je bilo med vojno popolnoma opustošeno. Popolnoma na novo se je dogradila baš te dni skakalnica za smučarje, na kateri ne bo težko doseči skokov do 15 m daljave. Ker leži že danes v dolini nad pol metra snega, v višjih legah pa tudi dober meter in še več, in ker je Bohinj že znan radi številnih hvala-ležnih tur in vežbališč za smučarje, je pričakovati, da v letošnji sezoni spoznajo krasote zimskega sporta in divote Bohinja v snežni odeji ne samo prijatelji zimskega sporta iz Slovenije, marveč tudi iz ostale Jugoslavije. Pričaujemo, da odslej naprej ljubitelji zimskega sporta ne bodo uhalali več preko državne meje, podpirati državne in narodne sovražnike. — Iz Bohinja nam poročajo, da se odprti tam letošnja zimsko - sportna sezona na Božič. Za prenočišča in prehrano je zadostno preskrbljeno. Odprti bodo hoteli: Markez, Rodiča, Triglav in drugi v vasi se nahajajoči hoteli. Restavraciji razpolagajo s skupno okroglo 100 posteljami za goste v zakurjenih sobah. Cene niso pretilrane. Za sportnike, ki si pri današnjih težkih odnosih ne morejo preskrbeti lastnih sank in smuč, bo v Bohinju tudi zadostno število tega sportnega orodja proti primerni dnevni odškodnini na razpolago. Ker bodo to zimo tudi ob jezeru odprti hoteli, se bodo nudili prijateljem bohinske zime, ki je po daljšem prestopu letos nastopila v svoji stari moči, tudi hvaležni zabavni izleti na sauh.

LJUBLJANSKI TRG.

Pred prazniki je postal tržni življenje zelo živahno. Promet na trgu je vsled nakopičenega snega zelo oviran. — Mesa vsi vrst je v izobilju po prejšnjih cenah. Tudi stajnice, ki prodajajo cenoje goveje meso, imajo večje množine blaga. — Perutnine je dovolj. — Jajca so izvanredno redka in se pokupijo že v prvih jutranjih urah. Cena je 450 K za kos. — Specerilsko blago kaže počasno padanje cen za nekatere predmete. — Sadni trg je zelo dobro založen. Cena je ostala stara. Ker bo sedaj pred prazniki prodaja in dovoz blaga na trg zelo živahen, se stranke opozarjajo, da zelo dobro pogledajo, kaj kupijo in v slučaju ostoparjenja zadevo nemudoma naznani.

Ljubljanska porota.

NEVARNA ROKOVNJAŠKA DRUŽBA.

Včeraj ob 9. zjutraj se je obravnava nadaljevala. Predsednik senata je v enournem govoru obnovil in porotnikom razložil celotni obtožni material, nakar so se porotniki podali k posvetovanju, ki je trajalo čez eno uro.

Krivda potrjena.

Pri Ivanu Gorkiču in Maksu Hermanu so porotniki enoglasno potrdili vprašanje vloma pri Osolinovih na Bleiweisovi cesti, v cerkev v Rudniku in pri tvrdki Tavčar in Svetina. Pri N. Gorkiču so istota ko enoglasno potrdili sokrivdo, pri Eli Perc pa z večino glasov. Pri Karlu Mišku so potrdili enoglasno vprašanje glede vloma v Rudniku in poskušnega vloma v Bečvevo klet. Pri Fr. Čiču so potrdili enoglasno krivdo vloma v Rudniku, pri tvrdki Tavčar in Svetina, v Belgijski vlačnici in pri »Deteljici« y Florjanski ulici. Pri Jos. Kralju so potrdili enoglasno krivdo na tatvini enega kolesa in vloma pri »Deteljici«. Zaradi istih deliktov so tudi potrdili enoglasno sokrivdo Hermana. — Pri Eli Perc so nadalje enoglasno potrdili krivdo glede Lunarjeve masti. — Tudi vsa dodatna vprašanja.

Obsodbe.

Obsojeni so bili: Ivan Gorkič na 6 let težko ječe; Neža Gorkič - Zonta na 1 leto, Ela Perc na 5 let; Maks Herman na 5 let; Karel Mišek na 3 leta; Fr. Čič na 7 let in Jos. Kralj na 18 mesecev poostrene, težko ječe.

Gledališče in glasba.

Repertoar ljublj. gledališča. Drama: Sreda, 22. »Figaro se ženi«, (izven.) Četrtek, 23. (zaprto). Petek, 24. (zaprto). Sobota, 25. »Hasanaginica«, (izv.). Nedelja, 26. »Sen kresne noči«, (v opernem gledališču) ob dramskih cenah (izv.). Ponedeljek, 27. »Smrtin ples«, (A). Torek, 28. »Smrtin

ples II«, (A). Sreda, 29. (zaprto). Četrtek, 30. »Sen kresne noči«, (v opernem gledališču ob dramskih cenah). Petek, 31. (zaprto). Sobota, 1. jan. »Cvrček za pečjo«, (izven). Nedelja, 2. »Polnišanje v dolini Šentflorjanske« (izven). Ponedeljek, 3. »Cvrček za pečjo«, (B). — Opera: Sreda, 22. »Dalibor«, (D). Četrtek, 23. (zaprto). Petek, 24. (zaprto). Sobota, 25. »Lepa Vida«, (izven). Nedelja, 26. »Sen kresne noči« (v opernem gledališču ob dramskih cenah). Ponedeljek, 27. (zaprto). Torek, 28. »Dalibor«, (D). Sreda, 29. »Tosca«, (C). Četrtek, 30. »Sen kresne noči« (dramska predstava) (D). Petek, 31. »Od bajke do bajke« (otroška predstava ob 3. popoldne) (izven). Sobota, 1. jan. »Prodana nevesta«, (izven). Nedelja, 2. »Tosca«, (izven). Ponedeljek, 3. (zaprto).

Slovensko marionetno gledališče odprlo v veliki dvorani Mestnega doma svojo drugo sezono v nedeljo 19. t. m. z tridejansko burko »Začarani prince« in novim prologom. — Vršili se bodo dve predstavi z enakim vsposredom in sicer ob 3. in ob pol 6. uri popoldne.

Pokrajina.

Metlika. Iz Metlike nam poročajo o brezimni lopovščini, ki je vzbudila v cellem mestu velikansko ogorčenje. Dne 9. t. m. se je namreč bliskoma razširila po mestu vest, da so neznani suroveži porušili po noči spomenike na metliškem pokopališču pri sv. Roku. Odnosli so iz mrtvačnice tudi mrtiške nosilnice ter jih postavili v mestu pred neko gostilno. Železne nagrobnike so večinoma položili, kamnate pa so s podstavki vred izruvali ter prevrnili. Ljudje so trumoma hodili na docela opustošeno pokopališče ter se zgražali nad

Mali oglasi.

Proda se:

POZOR BANKE!

Brezkonkurenčen strojni pogon v SHS velik obrat. Redek prilžnostni nakup! — Trgovska hiša prvovrstna lega, za veliko podjetje ali banko. — Zelo pripravno poselstvo z meblirano vilo, pri Mariboru. — Odkup industrijskega podjetja z velikim obratom. — Velike in male hiše, gostilne, hotele, oddaja kavar v najem, poselstva. Informacije: Realiteta pisarna »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 28. Za odgovor priložiti znamko! 2480

KMEČKA HIŠA

z gospodarskim poslopiem in velikim vrtom, vodovodom v veži, se za primerno ceno proda, Alojzij Slaninč, Selo 48, Moste, 2455

PRODA SE

popolnoma nov, nerabljen pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ugleda se v upravi »Jugoslavije«. 2461

POPOLNOMA NOV STROJ

za izdelovanje cementne strešne zrezne opeke s sto ploščami in štirimi modeli za robnike proda židarski mojster Juri Ferenc v Trbovljah za 20.000 K. 2462

KONFEKCIJA!

Proda se večja partija narejene obleke moške in za dečke volnene, mantelni zimski in površniki moški in ženski; radi pomankanja prostora po zelo ugodnih cenah. Ponudbe na upravo lista: pod števil, 2464.

TRI HIŠE Z VRTOM

in gostilno v Ljubljani v predmestju se prodajo. Naslov pove uprave »Jugoslavije«. 2468

DVOKOLESA

stara kakor tudi pokvarjena, šivalni stroji, pisalni in razni drugi stroji se kupijo. — F. Batfel, Ljubljana, Stari trg 28, 2398

PISALNE STROJE

»Remington« nudi tvrdka K. et Kregar, Ljubljana. 2361

ČISTO SVINJSKO MAST

doma topljeno, razpošila in ponudbe sprejema od 50 kg napel po najnižji dnevni ceni tvrdka Janko Popovič, Ljubljana. 2116

tom vandalskim činom. Razpisana je nagrada 1000 K za tistega, ki bi izsledil zločince ali vsaj lahko podal orožništvo v Metliki podatke, na podlagi katerih bi se zamogli krivci izslediti.

Svečina. Blagovolite sprejeti in priobčiti v Vašem listu sledeči popravek na dejanski napad moje osebe po § 19. tisk. zakona: V 275. števil. »Jugoslavije« od 14. novembra 1920 pod naslovom »Tam za mejor me nekdo neosnovano napada, da sem svo- ječasno pobiral podpise v Zg. Kungundi za priklopitve k Nemški Avstriji. Ugotavljam, da nisem pobiral podpisov pri krajanah za priklopitve in nima nikdo tozadevnih dejanskih dokazov v roki. V tej zadevi sem bil dne 8. marca 1919 pozvan k okrajnemu glavarstvu, kjer sem se na zgoraj omenjeno obdolžitev verodostojno opravičil. Dokaz, da me okr. pol. oblast ni kazensko zasledovala. Dejansko prebivam v hiši »Schulvereina«, ker nisem po preobratu dobil vsled tedanje stanovanjske stiske nikler prebivališča. Sedaj živim kot umirovljen nadučitelj popolnoma za se in se ne pečam z nikakšno politiko. Z odličnim spoštovanjem Gabrijel Jamnik, nadučitelj v poklju.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? O! kako tu ublažitno bolečine in utrujeno telo masaže s Fellerievim pravim Elzafluidom! 6 dvoimati ali 2 veliki snečalniki steklenici 42 K. Državna trošarina posebel.

Potrebovali bi odvažaloče želo. dec okrednoče sredstvo? Poslušite se le Fellerievih pravih Elzafluidov! 6 škatlic 18 K. — Omot in postojna posebel a nalcenele. Eugen V. Feller. Stubica donia. Elsa trg št. 252. Hrvatska. F. (7)

SLAMNIKE IN KLOBUKE

za gospode in dame sprejemam v popravilo vsako soboto na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani. Priporočam svojo veliko zalogo novih slamičkov po nizkih cenah. Valentina Maček, tovarna slamičkov, Domžale 124, 2437

Kupl se:

POZOR FOTOGRAFI AMATERJI!

Stare neporabne negative kupuje atelje Bešter, Aleksandrova c. 2346

Službe:

KLJUČAVNIČARSKI VAJENEC

močen in priden samo z dobrim spričevaj, lom pri polni prehrani se sprejme. Predstavi se naj pri Stanislavu Schmid Strass, Senk. D. O. 2477

Razno:

VZAMEM DRUŠTVENO GOSTILNO

ali kaj sličnega v najem v mestu ali izven mesta pod »Takoje« na upravo »Jugoslavije«. 2472

URADNIK

želi na posodo proti dobri odškodnini posteljo. Stanovanje že ima. Cenjene ponudbe pod števil, 2483 na upravo »Jugoslavije«. 2483

ZELEZNA POSTELJICA

belo emailirana, dobro ohranjena se prodaja. Kje? se izve v upravnistvu lista. 2482

Zenitne ponudbe

ZENITNA PONUDBA

4 gospodje vsi v cvetoči mladosti se žele spoznati s 4 gospodičami, katere bi imele veselje v najkrajšem času stopiti v zakonski stan. Cenjene, le resne ponudbe na upravo tega lista pod šifro »Pomlad« — »Poletje« — »Jesen« — »Zima«. 2483

1000 K nagrade

dava dotičnemu, kdor nama pomaga izslediti tatu, ki nama je v noči od 14. na 15. ukradel večje zneske ali pa kdor tatu nama naznani. Bankovci so bili n. a 21 tisočakov, okoli 6000 razli. dinarjev in okoli 100 desetkronskih bankovcev.

Ljubljana, 18. decembra 1920.

F. Auer.

F. Poje.

Julio Meinl d. d.

se priporoča za nakup ob priliki bližajočih se praznikov.

Podružnica: Aleksandrova cesta št. 1.

Telefon 544.

